კვირა, 16 ივლისი 1917 წ. — რედაქციის ადრესი: თფილისი, ოლღას ქუჩა, № 6. — ფასი 20 კაპ.

ეშმაკის მათრახი

№ 29

1917

შინაარსი: დიქტატურა—ეშმაკი. შეურაცყოფა—ძ. რაპორტი—მეფისტოფელი. კარიერისტის აკვანზე—თარაში. ფლოტის ვითარება—ბუტუნა. ახალი ჰმნი—კახი.. ახლად გაგლეხებულნი—ძამია. შარადა—დ ბექანიშვილი. იმერული სცენა—ქ. ბ—ძე. და სხვ.

სურათები: მორიგი „გამოსვლა". საარჩევნო ციებ-ცხელება. წერტილი თვალთ-ხედვისა.

მორიგი «გამოსვლა»

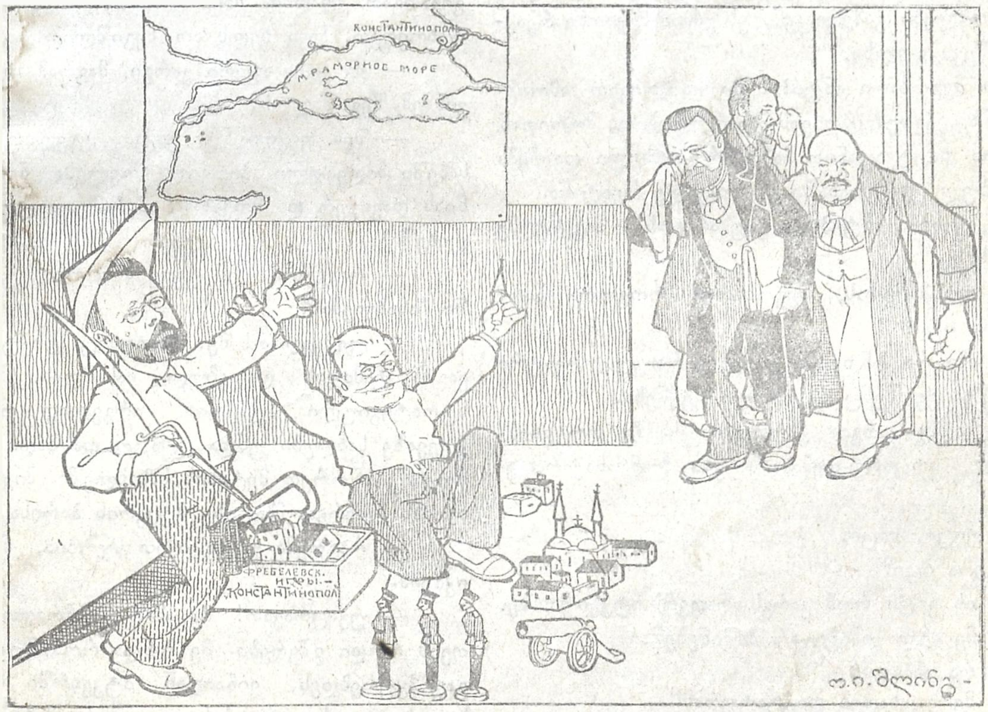

გუჩკოვ-მილიუკოვი. მადლობა ღმერთს! ვეღირსეთ თქვენს გამოსვლასაც, მეგობრებო. მოდით, მოდით, საქმე თქვენთვისაც იშოვება..

დიქტატურა

იმ დროს, როდესაც აივანზე ძვირფასი მეგობარი, ანტიპო, ამოვიდა ჩემი მდგომარეობა კრიტიკულზე ასწილ უკრიტიკულესი გახლდათ.

პირველ ყოვლისა ვსთქვათ ისა, რომ უსაყვარლესი მნათობი მზე, ისეთ მხურვალე გრძნობებს იჩენდა ჩემდამი, რომ მისმა ეშხმა არსებითად „დამწვა და დამანელა“. სუნთქვა შემიხუთა, ოფლით დამნამა, მუსკულები მომიდუნა და სხ. და სხვ.

ასეთი მდგომარეობა თავის თავად დიდ საფრთხეს არ წარმოადგენს, მაგრამ ჩემს მდგომარეობას ართულებდა კიდევ ერთი გარემოება. სახელდობრ: საჭირო იყო, გინდა-არგინდა, რაიმე სახუმარო ფელეტონის დაწერა. მას შემდეგ, რაც ჩემი ძვირფასი თანამშრომლები გამეფიცენ, ეს ერთი საკითხი რეაქციად მაწევს გულზე.

ჩემი მეგობარი ანტიპო შურდულივით ამოიჭრა აივანზე. ჩვეულებრივის მხიარულებით, შორიდან გაქნევითა და ტკაცანით ჩამომართვა ხელი და ჩემს მოდუნებულ ცხოვრებაში სიცოცხლე შეიტანა.

— ოო! ანტიპოს გაუმარჯოს! — მივესალმე მეგობარს.

— გაგიმარჯოს, მეგობარო! როგორა ხარ? ახალი რა იცი?

— აბა რა უნდა ვიცოდე, ქართული თეატრი რო დაიწვა ეგ შენც გაგებული გექნება.

— კიდევ კარგია ქართული საქმე რო გაინტერესებს. სოციალ-დემოკრატები ხომ საქართველოს...

— ვიცი, ვიცი.

— რა იცი?

— ის ვიცი რომ კარგს არაფერს იტყვი მათზე.

— მე ახლა ისინი არ მაშინებენ.

— რა ამბავია?

— მე ვაცხადებ დიქტატურას!!

— რასა?

— დიქტატურას, მხოლოდ მარტო საქართველოში. დიქტატორი მე თითონ ვიქნები.

— მხარს ვინ გიჭერს?

— ეგ საიდუმლოებაა. მე ვიქნები მხოლოდ ათი წლით დიქტატორი, ვიდრე საქართველოს გავათანასწორებ, ავაყვავებ და გავაბედნიერებ. შემდეგ ან მოვკვდები, ან ჩემით დავანებებ თავს. პირველ რიგში, რასაკვირველია, დავსვამ და გადავჭრი ნაციონალურ კითხვას. ეს საქმე სრულიად უბრალოა და მიკვირს ამდენ ხანს რატო აჭიანურებენ და აძნელებენ — საქართველო ქართველებისთვის — მორჩა და გათავდა. საქართველოს ირგვლივ მაღალ კედელს შემოვავლებ, მხოლოდ სამს ან ოთხ კარებს დაუვუტოვებ: ჩრდილოეთით, სამხრეთით, დასავლეთით და აღმოსავლეთით. შიგნით მარტო ქართველებს დავტოვებ...

მზე თანდათან მეტის ძლიერებით აჭერდა და ჩვენი სისხლი მჩქეფარე მოძრაობაში მოჰყავდა. მე საშინლათ მომეწონა ანტიპოს ნაციონალური პროგრამა.

— რუსებს აი ასე ვეტყვი: სამეფო თქვენი ვრცელი და მდიდარია, მხოლოდ პარიადკა ვერ გივარგათ. წადით ძმებო, მოაწესრიგეთ საქმე და იცხოვრეთ. ჩვენ ხელს არ შეგიშლით.

— ეგ ყველაფერი კარგი, მაგრამ ხელი რომ ვინმემ შეგიშალოს?

— შენ ფიქრი ნუ გაქვს. ყველაფერი მაქვს სახეში მიღებული. პირველ ყოვლისა ნოე ჟორდანიას დავიჭერ და მოვათავსებ ჩემს ახლოს მეტეხის ციხეში!

— როგორ? შენ უკვე აპირობ მეტეხის ციხეში ჩასახლებას?

— უეჭველათ! მე, როგორც დიქტატორი იქ ვაგებ ჩემთვის დიდებულ სასახლეს. საუცხოვო სტრატეგიული პუნქტია. ირგვლივ რამოდენიმე ქცევაზე სახლები უნდა ავყარო და ბაღი გავაშენო. ნოესაც სწორეთ მეტეხის სასახლეში მივსცემ ერთ ოთახს სამხრეთ მხარეზე მტკვრის პირისაკენ.

— რა თქმა უნდა იქით სჯობია, ნოტიო არ იქნება.

— უკაცრავათ! მე ამას სიმშრალის გულისთვის ვაკეთებ ვშვრები. მე მინდა რომ ნოე მტკვარს გადაჰყურებდეს, ვინაიდან მტკვარში მეყოლება საუცხოვო ესკადრა ქართული დროშებით და დაე მან უყურეს მათ ლაღ სრიალს საპყრობილის ფანჯრიდან.

სიცხე თანდათან მატულობდა. მზე, თითქო ერთ წერტილს მიებჯინაო, გამაგრდა საშუადღეოზე და დაუშინა დედა-მიწას მწვავე სხივები.

— ამასთანავე გახსოვდეს ისიც, — დაიწყო ოფ-

ლის მოწმენდის შემდეგ ანტიპომ,—რომ ნოე ჟორდანიას მივსცემ საკითხავად მხოლოდ ნაციონალურ საკითხის შესახებ დაწერილ წიგნებს. იჯდეს და იკითხოს.

— კი მაგრამ რატომ ამ ერთ ნოეს ჩააცივდი...

— არა, ნუ გეშინია! დანარჩენ ორს ერევნის მოედანზე ჩამოვახრჩობ...

— აჰ!

— არა, თითონ მათ კი არ ჩამოვახრჩობ, არამედ მათ „ჩუჩელოებს“. მაგრამ ჩუჩელოს ნამდვილ იმათი გრიმი უნდა ეჭნეს. თითონ ორიგინალებს დავსვამ ახლოს და ვაყურებიებ. უცქირონ და დასტკენ სანახაობით.

— კარგი, მაგრამ რას ერჩი ამ ხალხს?

— იმას ვერჩი რომ ინტერნაციონალ-მინტერნაციონალს არ დაეხსნებიან და მე კი საქართველოში მაგისთვეს ადგილი არ მექნება. სიტყვები: „ინტერნაციონალი“ და „პროლეტარიატი“ მოისპობა.

— ვსთქვათ არ მოისურვეს თავის ჩამოხრჩობა!

— როგორ თუ არ მოისურვეს: მე, დიქტატორი თუ მოვისურვებ იმათ რა ნება აქვთ არ მოისურვონ. ამგვარათ მე ვსწყვეტ ინტერნაციონალის საკითხს. კარლო ჩხეიძესა და კაკი წერეთელს ნებას მივსცემ დაბრუნებისას, უკეთუ პატიოსან სიტყვას დასდებენ, რომ ნაციონალ-დემოკრატების მარცხნივ არ წავლენ.

— მეტი რა გზა ექნებათ, მადლობელი კი არ დაგრჩებიან?

— ყველაზე უფრო რადიკალურათ ქალთა საკითხს გადავჭრი.

— აი ეს ჩინებული განზრახვაა.

— საარჩევნო უფლება ქალს ენიჭება ქართული ულუფის არჩევის დროს. უკიდურეს შემთხვევაში საქმროს არჩევის დროსაც და აგრეთვე საკაბე მატერიის ყიდვის დროს. პოლიტიკა ქალისათვის ღმერთს არ გაუჩენია.

— რომ არიან პოლიტიკოსი ქალები, იმათ რაღას უპირებ.

— ბევრი არ ვიცი და კატო მიქელაძეს, განდეგილს, ვახვახიშვილს-წერეთლისას, ნინო ნაკაშიძეს, ნინო ყიფიანს და რამოდენიმე სხვას დავიჭერ.

— უკეთესი ჯერ არაფერი გითქვამს.

— ქართველ ენიაჟნებს მოვაგროვებ ერთად...

— დიდებული საქმეა...

— მოვაგროვებ იმისთვის რომ შევასწავლო ქართული ენა. როცა თითოეულ მათგანს ვეფხისტყაოსანი, ქილილა და დამანა, ვისრამიანი, მეჯღანუაშვილი და დაბადება ზეპირათ ეცოდინება, მაშინ ნახავ რამდენი წმინდა ნინო მოევლინება ჩვენს სამშობლოს.

— იქნება ზოგიერთს თამარაც ჰქვია?

— რა ვუყოთ მერე. საქმით ყველა წმინდა ნინო იქნება.

— პაპიროზს ვინც ეწევა?

— ჩამოხრჩობა! აქ შებრალება ყოვლად წარმოუდგენელია. ქალი და პაპიროზი ჩემს სადიქტატუროში ისევე შეურიგებელი იქნება, როგორც ცეცხლი და წყალი.

— ჩინებულია! ამ საკითხში მე პირდაპირ შეგიძლია თანაშემწეთ მიგულვო.

— როგორ? განა შენ სხვა ჩემ მიერ გაკეთებული საქმე არ მოგწონს?

— არა, მომწონს, რასაკვირველია, მაგრამ ეს ქალთა საკითხი პირდაპირ გულს მოხვდა.

— ათი წლის შემდეგ შენ ამ ჩვენს თფილისს ვერც კი იცნობ. დავტოვებ მხოლოდ სოლოლაკის შენობებს. დანარჩენს დავანგრევ და ახალ გეგმაზე ავაშენებინებ. სოლოლაკში ერთ სახლს შენც გითავაზებ.

— გულწრფელი მადლობა ჩემგან.

— სასახლის ქუჩა უთუოდ უნდა გაგანიერდეს. სომხების ეკლესია, სარაჯიშვილის სახლი და სხვა შენობები უნდა დაინგრეს, რომ გოლოვინის ქუჩა, რომელსაც შოთას ქუჩას დავარქმევ, ერთი სიგანისა იყოს და ამ საჰით პარლამენტი, რომლისთვისაც უნდა გადაკეთდეს თამამშვილის ქარვასლა, კარგათ გამოჩნდეს.

— პარლამენტი რა ჯანაბათ გინდა რომ აღარ ვიცი? დაიწყება პარტიობა და განხეთქილება ხალხთა შორის.

— დიახაც არა. ათი წლის განმავლობაში მე მოვახერხებ იმას, რომ ყოველი ქართველი ძმასავით გრძნობდეს ქართველს. მაგრამ დავუბრუნდეთ საამშენებლო საკითხს. მადათოვის კუნძულს გავსწმენდ ამ ქოხმახებისაგან და გავაშენებ ზედ მშვენიერ ბაღს, რომლის შუაგულში იქნება უდიდესი ძეგლი უდიდესი ქართველი მეფის დავით აღმაშე-

ნებლისა. აგრეთვე მტკვრის ორივე ნაპირას ავყრი სახლებს და ავაგებ მშვენიერ წყლის პირის ქუჩას ბაღებით. ქართველ ინჟენრებს ვაიძულებ რამოდენიმე დღის განმავლობაში მოკირწყლონ ქუჩები და მოაწყონ მათი გარეცხის საქმე. თუ არ აასრულეს, თავებს დავკრი...

— ძალიან კი ინაღვლებენ!

— რატომაც არ ინაღვლებენ. ვსთქვათ, თავის მოკვრა არ ექნებათ სანაღვლოთ, მაგრამ ამ მშვენიერ ცხოვრებას რომ განშორდებიან, ის არ ეწყინებათ? ინჟენერ ქურდიანს წინადადებას მივცემ მტკვარი წყნეთიდან მთაწმინდაზე აიყვანოს და იქიდან ძირს გადმოუშვას, რომ ნიაგარის სანახავათ ქართველ კაცს ამერიკაში სიარული არ დასჭირდეს.

— ეს კარგი იქნება, მაგრამ ხიდები რომ უწყლოთ დარჩება?

— მარტო მტკვრის ამარა ხომ ვერ ვიქნებით. წყალი საქართველოს საჭიროზე მეტი აქვს. შეგვიძლია არაქსი სათავიდანვე მტკვარს შევუერთოთ. რათ უნდათ სომხებს იმოდენა მდინარე.

— სომხებს არაფრათ, მაგრამ მაჰმადიანებს ხომ არ შეუძლიათ უმისოდ დარჩენა. ლოცვის წინ უთუოდ ფეხი უნდა დაიბანონ.

— ეგ სხვა საქმეა. ჩვენ და მაჰმადიანები ყოველთვის მოვრიგდებით. უკიდურეს შემთხვევაში შეგვიძლია შავი ზღვიდან გადმოვიყვანოთ არხით საჭირო წყალი. ხუთიოდ წლის შემდეგ მთელი ეს განდეგილის მთა ულრანი ტყით იქნება დაფარული და შიგ აურაცხელი ლომები, სპილოები, ვეფხვები და გველ ვეშაპები დაბინავებული.

სიცხემ უზენაეს წერტილს მიაღწია და ალბათ ამისგან გული შემიწუხდა. როცა მოვსულიერდი უკვე საღამო ხანი იყო. ანტიპო ჩემს ლოგინთან იჯდა და კარდონის ნაქერით შუბლს მიგრილებდა.

ეშმაკი.

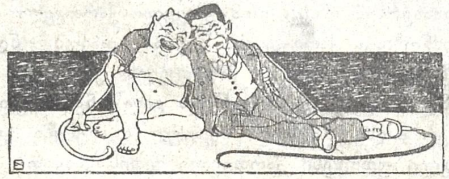

ახალი ჰიმნი

(პეტროგრადიოზა)

ზურგი ვაქციეთ ძველ ადათ-წესებს,
ჩამოვიბღერტეთ ვით ფეხთა მტვერი,
და ჩვენსა მტარვალს ხალხთ უხუცესებს
გამოვუხურეთ რკინისა „დვერი“.*)
ოქროს კერპები გვეზიზღებოდა,
დავლეწეთ, როგორც ქოთნები თიხის,
ვინც გუშინ ჩვენი სისხლით ძღებოდა
დღეს მის სისხლს სწუწნის რწყილები ციხის.
როცა აგვეწვა მუცლისა კანი
მყის გავუწოდეთ ურითიერთს ხელი
ვეკვეთეთ, აღარ ვაყოვნეთ ხანი,
თვითმპყრობელობას გავსჭერით ყელი.
მაგრამ ჩვენ მარტო ეს არ გვეყოფა
კვლავ ბრძოლა, ბრძოლა შეუპოვარი,
და თუ წინ ვინმე გადაგვეღობა
ავქნათ**) ვით ბურაკს აჰქნის „პოვარი“.
მშიერ მღვდლებსავით, ხროვა მდიდრების
დღეს კვლავ ჩვენს ზურგზე სუქდება ძღება,
მაგრამ გვახსოვდეს რომ ჩვენი მტრების
ჰა, დასასრულიც უკვე იწყება.
ჩვენ მოგვასვენებს მხოლოდ საფლავი
გაჭრილი მათვის ჩვენი ხელითა,
და თუ ქელეხზეც ცხვრის შილაფლავი
და შავი ღვინო გიახელითა.
მტარვალ ჯალათებს ჩავსცით ლახვარი
სისხლს ველარა გვწოვს მეფე ტირანი,
დღეს ხალხის ხელში გამხდარა მჩვარი,
ეს გუშინდელი საბაყირანი.
იმათ აღარ ყავსთ ძველი „წმინდანი“
მოაკლდათ ძალა „უზენაესი“,
ფუჭი შეექნათ ყოველი ცდანი
ხალხმა მათ ყველას აუგო წესი.
ცისკრის ფერ ვარსკვლავს გავუღეთ კარი
ჰა, მზის სხივებმაც გააპეს ბნელი,
რევოლუციის ჰჭრის მძაფრი ქარი
ბრძოლაა, ბრძოლა, უკანასკნელი.
მაშ მედგრად წინ, წინ, მშრომელო ხალხო
გასწი აღთქმისა ქვეყანისაკენ,
დუხჭირ ცხოვრებას აუღე ალღო
და შენი ბედი გასჭედე შენა.

კახი.

*) „დვერი“ — ქართული სიტყვაა, ხოლო რუსულად კი მას „კარები“ ჰქვია.

**) ავქნა — აგუწვა.

მეფისტოფელის რაპორტი ეშმაკისადმი.

დაჯდა და წიგნი დასწერა ნიკ-ქარსა გაატანა:
ჩვენ ხაბიდოთ კბილი გავკრათ, შენ ეშმა ხარ, მე სატანა.

კარი პირველი.

ძმაო, ეშმაკო, სალამი შენდა!
რა რიგ ჭრელია წუთი სოფელი!
ვიდრე უფალი კაცს გააჩენდა,
ღლიაში ჰყავდა მეფისტოფელი.
მეფისტოფელი თუ გინდ ეშმაკი,
ან ეშმაკი და მეფისტოფელი,
ციდან განდევნა წვერებ ცანცარამ
ძირს დაუმკვიდრა მათ სამყოფელი.
მიწა მოგვანდო, თვით ცა დაიპყრო
საქმეა სწორეთ დასაწუნები.
ჩვენ აქ მიწაზე მიტომაცა ვართ,
ხშირად გავროზგოთ „ძმა კაცუნები“.
მათი ცხოვრება, მათი დღეები,
უნდა მოვშხამოთ, უნდა დავთვალოთ,
აჩრდილებივით კუდში მივსდიოთ
ორ ფეხ ცხოველებს და უთვალთვალოთ.
საქართველოში ახლა მოვედი,
ცეცხლისა ეტლით მეშვიდე ციდან.
წინა წერილი, ძმაო ეშმაკო,
გამოგიგზავნე საჩქაროთ, გზიდან.
როცა მოვედი თფილის ქალაქში
ველარ ვიშოვე ტრამვაი მალი.
უნდა გაგიტყდე, ძმაო ეშმაკო,
მე დამემართა საქმე ფატალი.
ტრამვაი დამხვდა, მაგრამ მერე რა,
„კონდუქტორშებზე“ ისხდენ მგზავრები.
ცუდია, როცა გვერდ ჩალეწილი
შენს სამშობლოში დაემგზავრები.
ღმერთმა გაშოროს, ძმაო ეშმაკო,
გვაზავას ლექსი, კასრაძის თხრობა,
ასე იტყოდა ზურგიელიძე;
„ძნელი საქმეა ახლა მგზავრობა“.
ღმერთმა გაშოროს შენ ერევნელი
„დემოკრატების“ ცრუ პოლიტიკა
სპირდონის „რეჩი“, ე. მალუს სიტყვა,
და რობაქიძის მეტაფიზიკა.
ზურგიელიძე არ მომკდარაო
დიდმა მგოსანმა სთქვა ეს თუ არა.
სანამ „მემკვიდრეთ“ სული უდგიათ,
ზურგიელიძე ჯერ არ მომკვდარა.
ეგ, სხვათა შორის იყოს ნათქვამი,
არ მინდა სიტყვა რო გაგიპრტყელო!
ხუთი წელია რომ არ ვენახა,
მე არც თფილისი, არც საქართველო.
ყური მივუგდე მგზავრთა ლაპარაკს,
ბაასი იყო ავსტრიის ჯარზე,
რუსთა ერიშზე, ხვადაგის ხორცზე
ხან ხატისოვზე, ხან კომისარზე.
ტყვილს არ გიამბობ, ხან ეშმაკისთვის
სიცრუე დღეს რა გასაბედია!
ჩემ გვერდით ქალებს ჰქონდათ ბაასი:
—„ახ რა „დუშკაა“ ჩვენი კედია.“
უჰ, ქა დამიდგეს ორივ თვალები!
აგრეევ ამბობს ტფილისში ბევრი.
ყველა „დუშკაა“, ამბობენ, ყველა
„ნარდონთ პარტიის“ ცენტრალი წევრი.
ქალი საბედოს მათზე უკეთესს,
ამ დუნიაში ვერც კი ინდომებს.
ისინი სწყვეტენ აწ გასაწყვეტსა *)
კონტრაქტებს ჰკრავენ იწყებენ ომებს.
თურმე ისინი ისაკუთრებენ
ჩვენ საქართველოს წალკოტებს, ველებს.
ხატავენ გეგმებს, მუსრავენ ზუთხებს,
ანაწილებენ მინისტრთ პორტფელებს.
მათ ვინ ედაროს, ან რა თავს იგდებს
ან ხატისოვი დღეს, ან ბაბოვი.
დიდი კაცია კაცუნებს შორის
კიდევ ამბობენ—ეს ვეშაპოვი *)

---

*) „გასაწყვეტთა“ კატეგორიაში ნურავინ იგულებს ნურც რწეიდებს, ნურც ბადდანჯოებს.

*) გრიგოლ ვეშაპელს სტუდენტობის დროს სადარბაზო ბარათზე ეწერა: გრ. ვეშაპოვი, რადგან რუსის სტუდენტებს ეშლებოდათ მისი სახელი.

მ—ელი.

—კიდევ ვინ არის? ჰკითხა ვილაცამ.
(ქალი შეჩერდა, დაალო პირი.
ამ შეკითხვაზე კაცი რო შეკრთეს
რა უნდა იყოს აქ გასაკვირი).
ჰე სად მვოთვალო ჩემო დაია,
ტასიკო იყავ და თუ გინდ ევა.
ყველა დიდ ყურებს თავს თუ მოუყრი
ვგონებ თფილისშიც არ დაეტევა.
მტკვარს გადმოვედით როგორაც იყო
დიდის რაჯგუნით, ვაი ვაგლახით
და „გოლოვინსკზე“ წამს გადმოვფრინდი
ალექსანდროვის ჩრდილოვან ბაღით.
წინ შემეყარა მე გვამი ვინმე
მრუდე მსვლელობით ღვინით „ნალეში“
აქედან მარტო გამოვემგზავრე
ქართველ ქალების საჩაიეში.
ეს გახლავთ ჩვენი ახალგაზრდობის
(ჯერაც არ ითქმის იმათი ფასი),
მხატვრების ბინა, პარტიათ კლუბი
და პოეტების დიდი პარნასი.
აქ მოვლენ ხოლმე დროს სატარებლათ
მამულიშვილნი, „მამულის მტერნი“,
„ლიპიანები“, და კუჭ მაგარი
მართლ მორწმუნენი და ფილისტერნი.
აქ თავს იყრიან, იკრიბებიან
თვალს წყალს ასმევენ ბანოვანთ მზერით,
კუჭს იფუქებენ უშაქრო ჩაით,
და თვალებს კიდევ ქუჩისა მტვერით.

კარი მეორე

როგორ გავხდი მე ნაციონალ დემოკრატი.

აქ უნდა შევდგე, დიდო ეშმაკო,
დიდო მსაჯულო და წინამძღვარო,
ჩემ მცირე რაპორტს მინდა ცოტა რამ
წინა თქმულებაც წინ წაუმძღვარო.
ცივ რუსეთიდან მომავალ მგზავრსა
(ამ ფაქტს მოაპყარ მკითხველო ყური,)
ნაცნობმა გზაში გამომატანა
მე ზამთრის პალტო, ზამთრის სათბური.
თუმც არ ციოდა, ხელითა თრევას
ვარჩიე ტანზე ჩამეცვა იგი.
კროველი ჰქონდა მას თურქესტანის
როგორც მოითხოვს წესი და რიგი.
აქ ისხდნენ, იმდროს, სპირდონიც,
„მალუც“
ჩაისა სვამდენ, თან აბოლებდენ
მდიდრულათ ჩაცმულს, უცხოდ ჩამოსულს,
ცნობის მოყვარე თვალს მაყოლებდენ.
როცა გავედი საჩაიედან
თვალებში მტვერი წამსვე მეკვეთა,
წინ გავიარე, უკან გავხედე
ვილაც აჩრდილი შემომეფეთა.
მითხრა:—უცნობო, შეჩერდი ცოტა,
პარტიის წევრსა მაქვს საკითხავი?
—„გინდა ქვეყანას თქვენ უპატრონოთ,
მამულისათვის გასწიროთ თავი?
გინდათ სიმდიდრე, თფილი ადგილი,
გეტყობათ გიყვართ თფილეულობა,
სოლიდურ სახეს, სოლიდურ პალტოს
არ შვენის ქვეყნის მტერ-ორგულობა“?!.
—მინდა, ვუთხარი, ვფიცავარ ღმერთებს,
და ვის არ უყვარს ცხოვრება ტკბილი!
თფილი ადგილი როგორ არ მიყვარს,
ხედავთ ზაფხულშიც მაცვია „თბილი!“ *)
„ყველა ქართველი მამულიშვილი
საკრებულოსა არის სიაში *)
სჩანს ბურჟუა ხართ, მაშ ჩაეწერეთ
დაუყონებლივ ჩვენ პარტიაში.
—მაგრამ ბატონო მე რათ გინდევართ,
არ ვიცი წერა, არც ლაპარაკი,
— რავუყოთ მერე, ჩვენს გაზეთშიაც,
ბევრმა არ იცის ხომ სწერენ აკი“?
—არც თუ უფალსა შევუმოსივარ
ძლიერი ნებით ან და გონებით.
—„ისინიც სწერენ სისულელესა
მაგრამ ყველაფერს ზეშთაგონებით“:
—არც მეტყველობა მომეპოვება
მე სამიტინგო საასპარეზო.
—რა ვუყოთ მერე ძლივს ბლუკუნებენ
ჩვენი შალიკო და ჩვენი რეზო.
„კაცისა გული განიზომება
არა თუ სიბრძნით, მხოლოდ ქველობით,
სისულელესა ვინ გაასალებს
ჩვენ გრიგოლსავით მჭევრმეტყველობით“.
და წამიყვანეს.
და შემასწავლეს წამსვე სპირდონის
„მამაო ჩვენო“
დანარჩენებზე, ძმაო ეშმაკო,
ნება მომეცი ხვალ მოგახსენო.

მეფისტოფელი.

---

*) სულ ნახმარ პალტოზე იყო ამბავი.

*) დეპუტატთა საკრებულოს სია პირდაპირ შეიტანეს ნაციონალ დემოკრატებმა თავიანთ სარეგისტრაციო წიგნში. ეს ფაქტია *)

ავტორი.

---

*) ფრიად სასიამოვნო. **ეშმაკი.**

შეურაცხყოფა

(საამდროვო ხუმრობა)

მოქალაქე*) პეტრე სახლში აღელვებული დაბრუნდა. ნაცვლათ იმისა, რომ მოქალაქე**) სოფოსთან ღიმილით მისულიყო, გახუმრებოდა; გაალერსებოდა და შუბლზე მხურვალეთ ეკოცნა, მან ოთახში გამალებული სიარული და კბილების კრაჭუნი დაიწყო.

წარმოიდგინეთ, სოფოსთვის არც კი შეუხედავს!

ნეტა მაინც ჩვეულებისთვის ელალატნოს საბრალო ქალსა და იქვე—ფანჯარასთან არ დახვედროდეს დამჯდარი!

— ჰგავს, რაღაც საწყენი შეხვედრია ჩემს ქმარს, —გაიფიქრა სოფომ და სახეზე შეწუხება დაეტყო.

მისი ეჭვი მით უფრო გაძლიერდა, რომ პეტრე ქუდის მოხდას არ აპირებდა.

ჩვეულებრივათ ის კარებში შესვლისას იხდიდა ქუდს.

ერთი სიტყვით, ყველაფრიდან ნათლათ სჩანდა, რომ სოფოს სჯულიერი მეუღლე თავის გუნებაზე აღარ იყო .

— რა მოგივიდა, გენაცვალე? ხმის კანკალით ჰკითხა პეტრეს სახე გაფითრებულმა ბალიშის მოზიარემ.

— რა მომივიდა!!.. რა მომივიდა!!.. გამლანძღა! გამათახსირა.. კაცობიდან ფეხი გამომადგმევინა!.. მომკლა, მომკლა, ჩემო სოფო! მომკლა იმ...

— ვინა, გენაცვალე?

— სერაფიონმა. იმდენ ხალხში რა არ მიძახა: ძროხა, თხაი, ხარი, ვირი, მუტრუკი!.. მაგრამ ამას ვინ ჩივის... ბოლოს სულ მომსპო: ფედერალისტი მიწოდა!

— რას მელაპარაკები!

— დიახ, ფედერალისტი!.. რამდენჯერ წავ.. ჩხუბებულვართ. მარა ასე ჯერ... ღმერთო ჩემო! ფედერალისტი!.. სოფო, შენ იცი რა არის ფედერალისტი?.

— როგორ არ ვიცი, ბოშო, ყუმი ხომ არ ვარ!

— თვალი აღარსად გამეჭყირება... უხ!.. სოფიო, ისეთ გუნებაზე ვარ, რომ... სწორეთ გული გამისკდება!

სოფო დაფიქრდა, დაღონდა, გულზე რაღაცამ მწვავეთ უკბინა. ქმარს სანუგეშო ვერაფერი უთხრა.

პეტრეს კიდევ უფრო მეტათ დაეტყო აღელვება. სიარულს უმატა... უცებ ის შეჩერდა, შუბლზე თითი მიიდო, სახე გაუბრწყინდა,-„ვნახოთ, თუ ვერ გადაგიხადო, დაიყვირა და კარში ტყვიასავით გავარდა.

სოფო შეკრთა, შეშინდა. „ვაი რომ მოჰკლას და თავიცა და მეც დამღუპოს“ გაივლო გულში და თვალებზე ცრემლი მოადგა. პეტრეს კვალიც კი აღარსად სჩანდა.

. . . . . .

— გადაუხადე. გადაუხადე! შეჰყვირა სირბილისაგან გულ-ამომჯდარმა პეტრემ კარებში და ქუდი ნაგიდისკენ ისროლა, მოდი, ჩემო სოფიო, ერთი გაკოცო მაგ ბროლის შუბლზე, შეკუნტრუშდა ის და ცოლს გრძნობით დაეკონა.

— სოფიკო, გადაუხადე იმ ყურმუსაღლს, მარა როგორ გადავუხადე... იფ! უკეთესი გადახდა ღმეთმა შეარცხვინოს! ცოტა ოდენა თავ-მოყვარება თუ აქვს, თავი უნდა მოიკლას. შენ ნუ მომიკდე, უნდა მოიკლას. პატიოსან საზოგადოებაში იჯდა და მუსაიფობდა მივედი და პასუხი მოვსთხოვე.

— დაიკარგე აქედან! შენი პასუხისათვის არ მცალიაო!

— როგორ თუ არ გცალია, შენ ბოლშევიკო, შენა! მივაყვირე მე და გამოვიქეცი... როგორ მოგწონს, სოფიკო? ბოლშევიკო მეთქი! მოვკალი ხომ კაცი. ბოლშევიკო მეთქი! ხა,ხა,ხა,... გადიხარხარა პეტრემ და ტახტზე დაეშვა.

სოფოც ერთობ კმაყოფილი დარჩა ქმრის გმირული საქციელით. ის ღიმილით შესცქეროდა სიხარულისაგან აღტყინებულ ოჯახის კაცს და ფიქრობდა: განა არ ვიცოდი, რომ შენს მოჰიდავე ხარს რქები არ შერჩებოდა!

d.

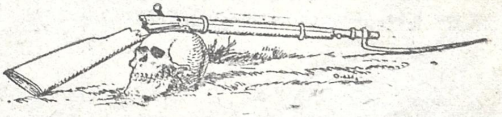

*) ძველათ ბატონი.

**) ძველათ ქალ-ბატონი.

საარჩევნო ციებ-ცხელება

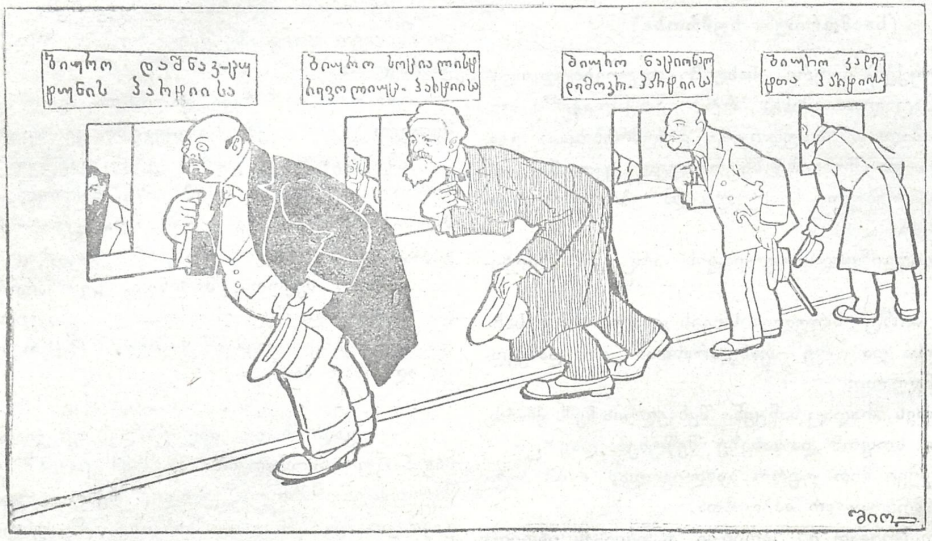

სხვა და სხვა გზით, ერთი მიზნისკენ.

პარლამენტის აკვანზე

1 ნანინანა რევოლიუციის წინად.

ნანა—ნანინა, რამ შეგაშინა
ნანა იყუჩე სახსოვო დედის!..
ძილს ვერ დაგიფრთხობს ჩემო სიცოცხლევ
ღელვილი სიტყვა მემრძოლი ყბედის!..

* *
*

ნანა-ნანინა იყუჩე შვილო,
„დუმილი არის პირველი მცნება“
დროება მეფობს და მისსა შარას
გადაუხვიოთ „არ არის ნება“...

* *
*

ნანა იყუჩე—გაიფურჩქნები
და კაკარდები დაგიმშვენდება;
ნანა-ნანინა იყუჩე შვილო
და გზა ვარდებით მოგეფინება

2 ნანინა რევოლიუციის შემდეგ

ნანა-ნანინა რამ შეგაშინა—
რამ აგიცრემლა, ნორჩი თვალები?
უკვე არ არის რაც იყო წინად,
აღარც იქნება, გენაცვალები!..

* *
*

ნანა-ნანინა შენც დრო მოგიწყვს
და ტრიბუნაზე გაიჭიმები—
მჭექარე სიტყვით სამშობლოს მტერსა
თავგანწირული შეეჭიდები...

* *
*

ნანა-ნანინა რამ შეგაშინა?..
ცეცხლად აღაგზნე ნორჩი თვალები!..
აღარ შემიდრკე შვილო მაშინა—
აღარ დადუმდე გენაცვალები!..

თარაში.

საარჩევნო ციებ-ცხელება

— ამხანაგებო! ნუ თუ ეს საშიშარი ტალღა ჩვენამდეც მოაღწევს და გადაგვრეცხს აქედან.

ფოთის ვითარება.

მეორეთ მოხვლა, ქ ლაქ ბაბილონის გოდოლში.

მლოცველ მორწმუნეთა (ანუ მომქმედ რეაქ-ციონერთა) წინაშე გამოცხადდა, „მესია“ (ძველათ ნიკოლაძე), რომელმან ღაღად ჰყო:

— შესაძლებელ არს ლოცვითა და მარხულობით სამოთხის მოპოება, ხოლო მოთმინებითა ყოველგვარი ამ ქვეყნიური ბედნიერებისა. თვინიერ ამისა, რქვა უფალმან მონათა თვისთა: საჭირო არს აშენებად ბაბილონის გოდოლისა, ცათამდე მიბჯენილისა, რამეთუ მორწმუნემან ჩემმან თავის ფეხით განვლოს გოდოლი ესე და სიცოცხლითვე დაემკვიდროს წიაღსა შინა ჩემსა, ამინ!

— ამინ, შენ უფალო!—შესძახეს მლოცველებმა ერთხმათ და ერთბაშათ დაეცენ მუხლებზე.

— ნეტარ არიან მორწმუნენი— აღავლინა სულიერმა მოძღვარმა მონათა მიმართ.

—

ნიკოლაძის აზრი შესახებ რუსეთის დიდი რევოლიუციისა.

საარჩევნო სადებიუტო კრებაზე ნიკოლაძემ განაცხადა: ეს რევოლიუცია არ მოუხდენია არც ერთ პოლიტიკურ ჯგუფს, არც პარტიას, არამედ ეს მოხდა როგორც აუცილებელი მოვლენა რუსეთის პოლიტიკურ ცხოვრების ისტორიისაო.

ჩვენი საგენტო ფიქრობს, ნიკოლაძეს თითონ არ მიუღია რევოლიუციაში მონაწილეობა (პირიქითაც) და ამიტომ 1905 წლიდან ვიდრე დღემდის პოლიტიკურ პარტიათა სარევოლიუციო მწყობრი მუშაობა მხედველობიდან გაჰპარვია.

მანვე განაცხადა: სხვა და სხვა პოლიტიკურ პარტიების არსებობას დღეს ქვეყნის ბედნიერება არ თხოულობსო.

საგენტო აქაც ფიქრობს ამხ. ნიკოლაძის ჯგუფები და პარტიები (სამინისტრო და ტრესტები) გაუქმდენ, ხოლო არსებულ პოლიტიკურ პარტიებში, როგორც დიდი კაცი, ნიკოლაძე ყერ დაეტევა და ამიტომ ზედმეტათ მიაჩნიაო.

საგენტოს ქვეყნისათვის საჭიროთ მიაჩნია პარტიების არსებობა, ხოლო ნიკოლაძისთვის არაო.

—

დასვენება.

არტელის მუშებმა ექვსი თვით დასასვენებლათ გაგზავნეს ის რამოდენიმე მუშა, რომლებიც საიდუმლოთ მძიმე შრომას ეწეოდენ „ტრუმში“ სხვა და სხვა საქონელის რეკვიზიციის დროს. არტელმა აცნობა აგრეთვე სხვა პორტებს, თუ რამე დაგაკლდეთ ჩვენ სარეკვიზიციო კომისიას შეატყობინეთო.

—

სასყიდელი.

პროფესიონალურ კავშირის საზოგადო კრებამ ტრამვაის ყოფილ „კონტროლიორს“ იმ მოღვაწეობისათვის, რომელიც მან გამოიჩინა კონდუქტორთა შორის ტრამვაის ბილეთების საიდუმლო ოპერაციის მოწყობაში, დაადგინა: კონტროლიორის მოღვაწეობა ეცნობოს საზოგადოებას, ხოლო თვით კონტროლიორი დასასვენებლათ გაიგზავნოს ყაზბეგის მთაზე; კონდუქტორები კი მუშაობისგან განთავისუფლდენ როგორც ორმაგი ბილეთების გაყიდვით დამაშვრალნი.

—

ნუ დააგდებ ძველსა გზასა, ნურცა...

სავაჟო გიმნაზიის მშობელთა წრემ (25 კაცმა, წრეში კი 70 კაცი ყოფილა) ტყემალაძის თავმჯდომარეობით დაადგინა: ხელახლა მოწვეულ იქმნას დირექტორათ ამხ. იაგულოვი.

ეს ამბავი პუნტოვჩიკმა წრის თავმჯდომარემ, გ. საბახტარიშვილმა, ვერ დაიფასა და კომიტეტში გაასაჩივრა. კომიტეტმაც ვერ დააფასა ღვაწლი მშობელთა ჯგუფისა და მუშათა და ჯარის კაცთა საბჭოს გადასცა დასაფასებლათ. უკანასკნელმა საესებით დააფასა ყოველივე ეს და ჯილდოთ ტყემალაძეს კომიტეტიდან სამუდამოთ დასვენების ნება დართო, ხოლო დირექტორის მოწვევა განუსაზღვრელ ვადამდე გადასდო, რადგან დირექტორი და ტყემალაძე, როგორც ცნობილი რევოლიუციონერები, ჩინეთში იგზავნებიან ამ დღეებში დამარცხებულ რესპუბლიკის აღსადგენათ და განსამტკიცებლათ.

—

„უმადური“ მუშები.

ხე ტყის ქარხნის პატრონებმა, (გარდა ერთისა) მუშათა ჯანმრთელობის მიზნით ამ ზაფხულში

მუშაობის შეჩერება განიზრახეს და მუშებს საზაფხულოთ წასვლის რჩევა-დარიგება მისცეს. მუშებმა ეს კეთილი სურვილი თავიანთი ხაზეინებისა „ლოკაუტათ“ მონათლეს და საბრძოლველათ დაირაზმენ. მოდი და იყავი ამ დროში კეთილი ხაზეინი.

ბუტუნა.

ახალ გაგლეხეგულნი

(ეძღვნი ხაშურელ მამულიშვილებს)

ბეჟანი. ნეტავ ვიცოდე, როგორ დამთავრდება დღევანდელი მიტინგი?!.

კატო. ფიქრი ნუ გაქვს, ჩემო ბეჟან, წასვლისას ისეთი ჭიქა ღვინო გადავაკრევინე ალექსანდრეს, რომ თუ ნებით არა ძალით გაიყვანს ჩვენ პრაგრამას.

ბეჟანი. ჭიქით კი არა მამა პაპური ყანწებით უნდა დაგელევინებინა, იქნებ ის უზრდელი დემოკრატები ამ ჩვენ ხაშურში სამუდამოთ ჩაეჩუმებია.

კატო. მე უთხარი ეხლა ამას დამჯერდი და გამარჯვებული რომ დაბრუნდები შენი ამხანაგებით სულ დუდუკით გაქეიფებ მეთქი.

ბეჟანი. მაშ გამარჯვება ჩვენსკენაა.

კატო. თავის თავად ცხადია. მე იმ ვიღაც იმნეიშვილზე მომდის ჯავრი, კომიტეტის სახელით რომ იწერება დღეს ოცდა ხუთ თიბათვეს მიტინგი მაქვს ,,მიწის საკითხებზე'' და მობრძანდით საკამათოთო. თავს მოთმინება მივეცი, თორემ მე ვაჩვენებდი კომიტეტობას მაგ...

ბეჟანი. ნუ ხარ კატო ჟინიანი. აბა მითხარი რო ემუქრები რითი გინდა რო უყო რამე! ერთბაშათ ბოქაულ სტრაჟნიკებთან არ აფრინო ბიჭები! მუქარა კი არა მადლობელი უნდა იყვე კრებაზე რომ გიბარებენ.

კატო. (გაბრაზებული) როგორ... მე... კნეინა კატო მადლობელი უნდა ვიყო...

ბეჟანი. დაჩუმდი გენაცვალე, გულს ნუ იბოროტებ. რა კი ჩვენებს სადილი შეპირდი უსათუოდ გაიყვანებენ ჩვენ პრაგრამას. (შემოდის მათი ქალიშვილი ძალიან დაღონებული, კატო მივარდება. ბეჟანი გაშტერებული უყურებს).

კატო. რა იყო, შვილო, რათ ხარ ეგრე დაღონებული? სიცხემ გაწყინა?

ქალ.-შვი. (ტირილით) ჩვენები დამარცხდნენ.

კატო. (სკამზე დაეშვება) უი ჩემს თვალებს.

ბეჟანი. (შუბლზე შემოიკრავს) ვაი ჩემო შერცხვენილო კნიაზობავ.

კატო. მაშ მოკვდენ ჩვენები!..

ქალ. შვი. ჩვენების რა ბრალია, ბევრი იყვირეს, ბევრი თავი იტეხეს: არჩილმა რომ შეამჩნია გლეხები იმათკენ იყვნენ კრიტიკის მაგივრათ აგიტაციას მიყო ხელი: ნახევარი დემოკრატების პროგრამიდან ილაპარაკა რომ როგორმე გლეხები მოეტყუებია, მაგრამ ახსენა ფედერალისტი თუ არა ყორანივით გააშავეს. კონსტანტინეს გული წაუვიდა, ფრონის ღელეში ჩავიყვანეთ და იქ ძლივს მოვაბრუნეთ.

კატო. ვაი შვილო, ალბათ წასვლის დროს სამი ყანწის მეტი არ დაულევია (ქალ. შვილს) ტრიფონი არ იყო?

ქალ.-შვი. ტრიფონმა სიბრაზით ლაფში ნიკაპამდის ჩამოიჭამა და ხელების მტვრევით თითებზე არც ერთი ფრჩხილი არ შერჩენია.

კატო. (ტუჩების კბენით) ისინი რამდენი იყვნენ?

ქალ.-შვი. ორნი.

კატო. ორმა ოთხი დაამარცხა, ვაჰმე ჩემო კნეინობავ.

ქალ.-შვი. ბოლოს გამარჯვებულებმა მოუწოდეს გლეხებს: ჩვენ მოწინაამღდეგეებს მიწის საკითხებში მასრებზე გავკარით შავები და ვეცადოთ დამფუძნებელ კრებაზე ჩოხები შევამოსიოთო. (შემოდის მოსამსახურე მიტინგიდან დაბრუნებული).

მოსამსახურე. რაშია საქმე კინიაზებო? (ხმას არ სცემენ ჩაიქნევს ხელს და გადის).

კატო. (თვალების წმედით) ბიჭო!

მოსამ. (შემოდის) რა გნებავთ? ბაზარში მგზავნით.

კატო. რას მიქარავ, ბიჭო, ბაზარში რა გინდა?

მოსამ. შავების საყიდლათ ქ-ნო.

კატო. (გაანჩხებული) გაჩუმდი შეხოხონიკა შენა.

მოსამ. ნუ გაცხარდები ქ-ნო; სიცხეა.

კატო. რო მოკვტეთ ვერ წაიღებთ ვერა იმ მიწებს.

მოსამ. ჩვენ კი არა ჩვენი პროგრამა წეიღებს.

ქალაშვი. ჩვენი პროგრამით რომ წეგეღოთ ვითომ გაწყენდათ?

მოსამ. არა, იქნება გეწყინა ბარიშნა, მარა ჩვენი პაგრამით უფრო მოგვიხდება.

ბეჟანი. (დაღონებული) ამხანაგო სიმონ! აბა რა საკადრისია დაცინვა? ვიყოთ ძმურათ და ამხანაგურათ.

მოსამ. (გაკვირვებული) რაო? წამოგცდა, თუ მე ყურმა მომატყუა.

ბეჟანი. რას გაგიკვირდა შე კაი კაცო, თქვენ პროგრამაში ხომ სწერია რომ ჩვენ ყველა ამხანაგები ვართ?!

მოსამ. აი მამაშენ თემურაზს აქვს ცხონება. ასთე თქვით ნაღველს რას მიხეთქავთ?

კატო. (ამოხვწებით) ვაჰ ჩემო კნეინობავ!

მოსამ. რას იხამ ქ-ნო გაგიფრინდა, მაგრამ არა უშავს რა, პერვოი სორტის გლეხობას მოგცემთ!

ძამია.

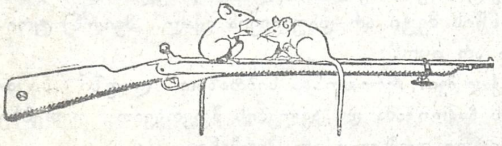

შარადა

რედაქციას ვსთხოვ დაბეჭდვა
ბევრი არ დაავვიანოს,
შარადებს კიდევ გიბოძებთ
ბეჟანაშვილი დიანოს.

—

მინდა შარადა დავსწერო
მკითხველმა თვარ დამიწუნა.
მეც ვსწერო ისე, რომ სწერენ
კოლო, ჩრჩილი და ბუტუნა*)

—

*) ჩანებულია განზრახვა
ნადვაწი კოჭლობს მცირესა.
ჩვენ უკეთესებს მოგველით
იქით და იქით კვირესა,

კოლო.

მოვნახოთ ერთი ქალაქი
სცხოვრობს სხვა და სხვა ერები,
რუს-პოლონელნი, ქართველნი,
უფრო კი ებრაელები;
„ვილგელმი“ დააპატრონდა
იგი თვალ დასაბნელები
ბევრმა დაჰკარგა ბრძოლაში:
თავი; ფეხი და ხელები.

—

პირველი ორი ანბანი
გვჭირია—სხვა ურგებია,
მოვნახოთ ეხლა ჩვენ უქმი
რაც ქრისტიანებს რგებია;
ის მარტში უნდა ვიუქმოთ
კანონათ ჩვენ დაგვდებია,
იმ დღისთვის თევზის ჭერის დროს
ხელები გჯცივებია

—

რომ თქვენ მოაგნებთ ამ უქმსა
ვარ სრული დარწმუნებული,
პირველი ასო გვჭირია
სხვა იყოს უკუ გდებული;
ეხლა ტყისაკენ წაბრძანდით
თუ რომ გაქვთ მაგარი გული
იპოვნეთ ერთი ნადირი
ქოთნისგან შეშინებული

—

მსუნაგობაში უგნურმა
დაჰკარგა თავის თავია,
დაე დაიხრჩოს ის წყალში
ვინაც მავნე და ავია;
ხორცი იმისი არ ვარგა
მოიხმარება ტყავია;
პაწა წიგნაკში ხატია—
ბავშების საკითხავია

—

პირველი ორი ანბანი
შარადისათვის გვჭირია,
ეხლა ერთი რამ მოვძებნოთ
არ არის გასაჭირია;
სახლის წინ ქალს უკავია
კვირის თავი და ჩერია,
რას ართავს გახარებულსა
წყნარათ რომ უმღერს პირია

—

ამა საგნისა სახელი
შესდგება ექვსი ანბნითა,
უკანასკნელი გვჭირია
სხვა მოვაშოროთ კალმითა;
ყანაში მუშას ვესტუმროთ
ის შრომობს დღე და ღამითა
ხნავს, მარგლის, თოხნავს საბრალო
და სხვანი ძღება ამითა.

—

მოპირული თოხი მოაქვს
ყანაში სამჭედურიდან,
და ის რას უყრის ყუაში
ყანა გამარგლოს მან ტყიდგან;
ეს ხე ჯოხისა მსგავსია
გათლილი კაცის ხელიდან
აგი შარადას თლათ უნდა
და რა მოაკლოთ აქიდან.

—

ამა საგანსა მივმატებთ
წინ ერთსა ასოს ჩვენ „ს"-ანსა,
მივიღებთ თანამდებობას
ვინც დღეს არა ჰყავს სადგურსა;
ვინც მატარებლის მოსლის დროს
ჰკბენდა მოსულს და დამხთურსა,
ის უმცროსებთან იყოფდა
ქრთამათ აღებულ ფულებსა.

—

დღეს კი აღარა არსებობს
ბაგზავნეს საომარათა,
ჩვენი კეთილი დღეობა
მათთვის მობრუნდა მწარათა;
ის ორმოც წლოვანზე მეტი
აგდია ქუჩა — შარათა
ეშმაკის მათრახს უძღვენი
ჩემი პირველი შარადა.

დ. ბეჟანიშვილი.

იმერული სცენა

(ანუ მოხუც მიხეილის ნაამბობი)

— ასე რო მცოდნოდა რავა ძაღლი შემჭამდა და ჩეეწერებოდი მაგენის პარტიაში? იმ შეჩვენებული დათიკოს ბრალია, არ მომცა საშველი, — მე ქე ვარ ჩაწერილი და შენც ჩეეწერეო, ღვდლებიც ქე არიენ შითო. გულში ვიფიქრე: თუ კი ღვდლები შით არიენ, მე გარეთ რავა დავრჩეთქვა და წავყევი. შევედით კლასში. შევხედე: პარტიის წევრები უჩენიკების სკამებზე იჟდენ. ჩვენი ღვდელიც იქ ერია ივენთან. ჩვენს წინ ერთი დიდი სთოლი იდგა. ზემოდგან ერთი ვინცხა მოწიფული ღვდელი და ერთი ბარიშნა ბოჯდომოდენ სთოლს და რაცხა ქაღალდებს შინჯავდენ. ეს რაცხა არ მეჭაშნიკა გულში, მარა ვიფიქრე — ვინმე ნათესავი იქნება ამისთქვა. დათიკოს ვკითხე ის ღვდელი ვინ არისთქვა.

— ის ღვდელი დიდი შეგნებული არისო, ერთობის კაცია, კორეკტივში არის და მასთან კომიტეტის წევრიც არისო. კარგი და პატიოსანი, მეც ეს მინდოდათქვა ვიფიქრე. ბოლოს აწია თავი მაღლა იმ შეჩვენებულმა და გვითხრა:

— თანჯდომარე ეირჩიეთო. ამ დროს ვინცხამ წამოიძახა მექეიე, მექეიეო! და ის იყო ღვდლისა და იმ ბარიშნის შუა ჩაჯდა იგი არჩეული კაცი. ეიღო ზარეი ხელში და დაუწყო რაწკუნი. მაშვინ კი ვიფიქრე — რამ გამაბრიყვა სამოც და ათი წლის კაცი, რომ ამ მასხრებთან ჩეეწერეთქვა. ამ დროს იმ ჩვენმა არჩეულმა კაცმა დეიწყო რიხიანათ ლაპარაკი: — იმედია წესრიგს დეიცავთო, გეიხსნა კრებაო და ვისაც გინდა ლაპარაკი ჩეეწერეთო. ეს პირველი გაგონება იყო ჩემი. ვიფიქრე: ლაპარაკს რა ჩაწერა უნდა თქვა. შენ წარმეიდგინე, სიტყვასაც ვერ იტყოდი იმ ზარეიანს თუ არ თხოვდი ისეთ. რაღა ბევრი გავაგრძელო, ბევრი ილაპარაკეს ვინცხეებმა და განაბოლოს წამოდგა ფეხზე იშეჩვენებული ღვდელი. დაპრაწა თვალები სამი წლის კურო

მოზვერივით, დეიწყო ლაპარაკი მარა რა დეიწყო. ვიფიქრე ახლა ეს კი იტყვის რამე ქრისტიანულსთქვა. მარა მეტი არ იხარა იმის თავმა, იმას კაი არაფელი ეთქვეს. დეიწყო ყმაწვილო: მიცვალებულს ტირილი არ უნდაო, ქელეხი უნდა მოისფოს, კვტარს ჰურ-ღვინო არ აცხონებსო. ტყვილა უბრალო ხარჯიაო, ღვდელი ვისაც დაჭირდება იმან იქირაოს, ძალდატანება არ შეიძლებაო. გააგრძელა ენა იმ შეჩვენებულმა, არ იქნა იმის გაჩერება, სანამ თლათ არ მუათავა. იმან რაც იქ ილაპარაკა ღმერთმა ჩემს მოსისხლე მტერს ნუ გააგონოს. ყველა არც კი ითქმება, ღვთისწინაშე ჩვენი ღვდელი ქე იყო მოწყენილი, როგორც შევატყვე არ ემხრობოდა იმ შეჩვენებულის აზრებს. ბოლოს გვითხრა ხაზეინმა: ვინც არ ხართ მომხრე ქელეხის ხელი ასწიეთ ზეითო. უნდა გითხრა სიმართლე უმრავლესობას არ უუწევია ხელი და ბევრიც ვიყვირეთ: მომხრე ვართთქვა, მარა იმ შეჩვენებულმა წამოიძახა: უმრავლესობა არის მომხრე რომ ქელეხი მოისფოსო და დოურთო დაშტი და დოურთო. იმას სხებმაც მიყვენ და ამ ნაირათ მოსფენ ხვთისაგან დადგენილი სამართალი. ასე იყო ივანე ჩემო წუხანდელი პარტიული კრება, აგია მოსაწონი?

ი ღვდელი არალის გასაპარცავი, ვინც ამას ქადაქობს? ამას იქით მე იქ იმან ვერ მნახოს, მეტი არ უუდგა გვერდები- იმ შეჩვენებულ ღვდელს იმას!

კ. ბ—ძე.

ჭიათურისათვის

ბატონო ეშმაკო, რომ საეშმაკო
საქმე ბევრია, აგი ცხადია.
და რომ ვამხილოთ, სიტყვა ვთქვათ სწორი,
წარმოიდგინეთ ბევრს არ სწადია...
მაგრამ სიბნელე, საქმის სიძნელე,
არ უნდა იყოს ეხლა მალული:
ლუკა ჯ—ას, (რომ ვთქვათ პირლიას),
ერთობ აქვს ტვინი დღეს არეული;
გიჟობს დრესტინე, კეტს იქნევს ნ-ნე,
საგიჟეთაა კერა ქცეული...
რა ქნას! არ მოსწონთ ეს ახალი დრო,
(ძველშიაც იყვენ გზა დაბნეული).
ერთს უთვალთვალებ, თან ხელს ვაფარებ,
რომ საეშმაკო არ გახდეს იგიც,
ხოლო, თუ ძველ გზას აედევნება
ვიტყვი მათრახის კერძია ისიც.

კ. ი. ბ. ა.

გამოცანა

ჩვენი ქვეყნის საუნჯევ,
ახალგაზრდა ბატონო!
„დასელობით მოღლილო“
საქართველოს ,,პატრონო''.
საკვირველი კაცი ხარ,
საკვირველი ფრინველი.
შეგხარის, შენგნით ელის
შვებას შენი სოფელი.
შენ კი ერთ გზას არ ირჩევ,
ღობე ყურეს ედები;
იქ ხარკოვში ყოფნის დროს,
დასელებს ეკედლები.
როს მოდიხარ კახეთში
და იგემებ ღვინოსა,
''საქართველოს პატრონობ''
ეტრფი წმინდა ნინოსა.
თუმც ცარიელ სიტყვებით
ხან დასელობ და ხან კი
ეროვნულ ბურჟუების
ხარ ერთგული მუშაკი,
მაგრამ არც დასელი ხარ,
არც მუშა ეროვნული,
არცღა საზოგადო
საქმით გატაცებული.
შენ სხვა გვარ ხალხს გამსგავსებ—
არც,, ჩვენი, არც ,,სხვისი'' ხარ.
სადაც მეტი სითბოა
მეგობარიც მისი ხარ.

ჯიბილა.

„ერთობა“

მიიღება ხელის მოწერა 1917 წლისათვის

გაზეთი ღირს როგორც თფილისში, ისე პროვინციაში მთელი ფლით 15 მანეთი, ნახევარი ფლით 8 მ. სამი თვით 4 მან. 20 კაპ., ერთი თვით 1 მან. 40 კაპ.

გაზეთის ფასი ხელის მომწერლებმა წინდაწინ უნდა გადაისადონ, ნისიათ არავის გაეგზავნება ფოსტით ხელის მომწერლებმა ფული შემდეგი ადრესით უნდა გამოგზავნონ: Тифлисъ, почтовый ящикъ № 199, Власію Малакіевичу Бохохадзе.

თფილისის ხელის მომწერლებმა ფული უნდა შეიტანონ კანტორა „განათლებაში“ ოლღას ქუჩა №6.

ყოველ-კვირეული იუმორისტიული გამოცემა

ეშმაკი

მიიღება ხელისმოწერა 1917 წლისათვის

ჟურნალის ფასი: 12 თვით 9 მ. —
6 თვით 5 მ. — კ.
3 თვით 2 მ. 50 კ.
1 თვით — 90 კ.

ეშმაკის მათრახში დაიბეჭდება მხოლოდ იუმორისტული შინაარსის წერილები, ლექსები, მოთხრობები, ზღაპრები, არაკები, შარადები, გამოცანები, ნაკვესებიდა სხვა.

ჟურნალის სამხატვრო და სალიტერატურო მხარეს განაგებს ეშმაკი, ხოლო გამოცემის საქმეს კანტორა „განათლება“

რედაქცია სთხოვს როგორც თანამშრომლებს, ისე ხელის მომწერლებს რომ მასალები და ფული ამ ადრესზე: გამოიგზავნონ Тифлисъ, С. Р. Таварткиладзе, Ольгинская, 6 поч. ящ. № 96.

ფერტილი თვალთახედვისა

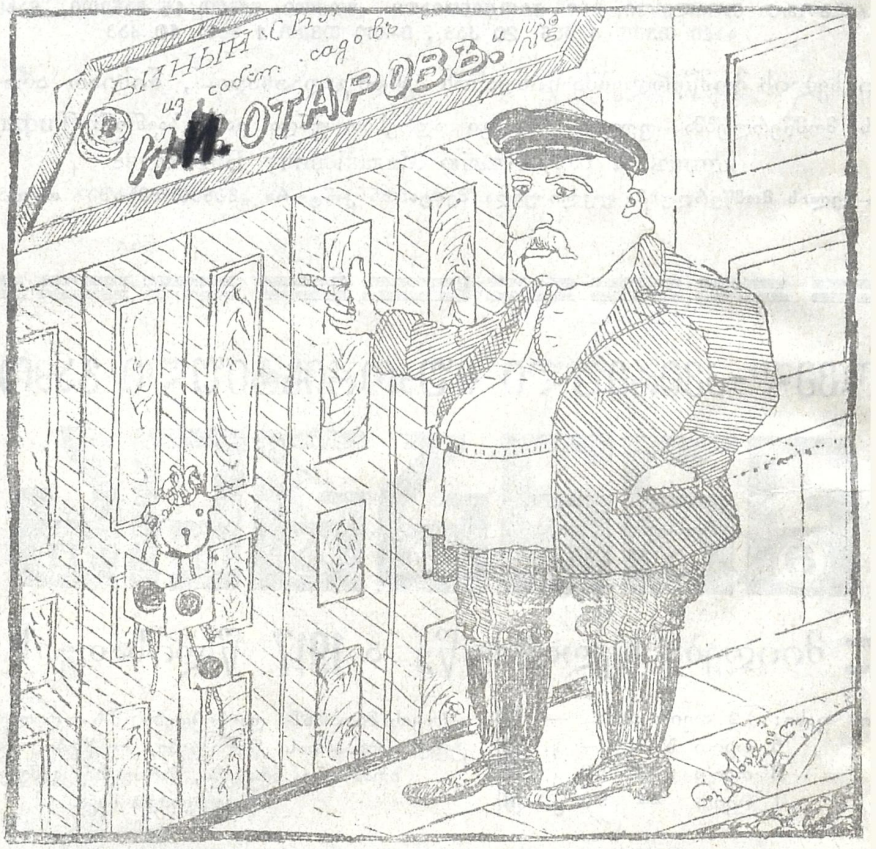

ესეც შენი თავისუფლება! ექამდე თუ ერთი ლაქით ბეჭდავდენ, ეხლა...

რედაქტორი ეშმაკი, სტამბა ვ. რუხაძისა, გაბაევის შესახვ. № 1.